Ronga

El **ronga** (**XiRonga**; a vegades **ShiRonga** o **GiRonga**) és una llengua bantu del sud-est de la família Tswa-Ronga, al sud de Maputo a Moçambic. S'estén una mica a Sud-àfrica. Compta amb més d'un milió de parlants a Moçambic i poc més d'un miler a Sud-àfrica, amb lleugeres variants com el Konde, Putru i Kalanga.

El filòleg suís Henri Alexandre Junod sembla haver estat el primer lingüista que l'han estudiat, a finals del segle XIX. Aquests llengua també és coneguda com a *landim* pels portuguesos, mentre que els seus propis parlants es refereixen a ella com a *xilandi*.

Ronga	
XiRonga	
Tipus	llengua i llengua viva
Parlants	
	1.064.200 (2016)[1]
Parlants nadius	722.000
Parlat a	Moçambic 1.063.000 Sud-àfrica 1.200
Autòcton de	Província de Maputo, Maputo i KwaZulu-Natal
Classificació lingüística	
	Nigerocongoleses ▪ Atlàntico-congoleses ▪ Benué-Congo ▪ Bantoide meridional ▪ Bantu ▪ Bantu meridional ▪ Ronga
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí
Codis	
ISO 639-1	rng (http://www.ethnologue.com/language/rng)
ISO 639-2	rng
ISO 639-3	rng
Glottolog	rong1268 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/rong1268)
Linguasphere	99-AUT-dd (http://www.hortensj-garden.org/index.php?tnc=1&tr=lsr&nid=99-AUT-dd)
Ethnologue.com	rng (http://www.ethnologue.com/language/rng)
IETF	rng

Contingut

Gramàtica
Escriptura
Referències
Bibliografia

Gramàtica

El ronga és gramaticalment tan proper al tsonga de tal manera que els funcionaris del cens sovint el consideren un dialecte; el seu sistema de classes del substantiu és molt similar i les seves formes verbals són gairebé idèntiquess. La seva diferència més notable és una influència molt més gran del portuguès, a causa d'estar centrada a la capital, Maputo (anteriorment Lourenço Marques).

Escriptura

L'alfabet és basa en el del tsonga (del qual alguns en consideren un dialecte) com el recolliren els missioners metodistes i colons portuguesos.

Alfabet metodista

Lleters:	A	B	C	D	E	G	H	I	J	K	L	M	N	Ṅ	O	P	R	S	Ŝ	T	U	V	W	X	Y	Z	Ẑ
Valor:	a	b~β	tʃ	d	e~ɛ	g	h	i	dʒ	k	l	m	n	ŋ	ɔ~o	p	r	s	ʂ	t	u	v	w	ʃ	j	z	ʐ

Alfabet de 1989[2]

Lletra	A	B	By	Ch	D	E	G	H	Hl	I	J	K	L	Lh	M	N	N′	O	P	Ps	R	S	Sv	Sw	T	U	V	Vh	W	X	Xj	Y	Z
Value	a	b~β	b͡ʐ	tʃ	d	e~ɛ	g	h	ɸ	i	dʒ	k	l	ʎ	m	n	ŋ	ɔ~o	p	p͡ʂ	r	s	ʂ	sʷ	t	u	ʊ	v	w	ʃ	ʒ	j	z

Referències

1. Ronga (https://joshuaproject.net/languages/rng) a The Joshua Project
2. http://www.bisharat.net/A12N/MozaSource.htm

Bibliografia

- **(portuguès)** Elvira António Timba, *Educacão bilingue em Moçambique, que perspectivas?*, Maputo, 1991.[1] (http://www.saber.ac.mz/bitstream/10857/850/1/Lt-096.pdf)
- **(portuguès)** Félix dos Santos Viana Khosa, Barbara Heins et Euphrasia Constantine Lwandle Kunene, « Proposta da ortografia da língua Xironga », dans P. J., G. Firmino Afido, J. H. Heins, S. Mbuub & M. Trinta (éds.), *I seminário sobre a padronização da ortografía de línguas Moçambicanas*, Maputo : Núcleo de Estudo de Línguas Moçambicanas (NELIMO), Faculdade de Letras, Universidade Eduardo Mondlane, p. 111–118

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Ronga&oldid=23977458»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 5 jul 2020 a les 00:02.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.